

Harcmodor

Szines, kétrészes magyar film. Írta: Szalai Györgyi. Fényképezte: Koltai Lajos és Pap Ferenc. Rendezte: Dárdai István és Szalai Györgyi. Főbb szereplők: dr. Piri Ida, Kovács Tivadar, Fehér Kálmán, Molnár János, Keller Ádám.

Ebben a filmben minden valóságos. Sőt: idegesítően az. Például a figurák. Különböző községi, járási, megyei „fejesek”, akiket meglepően színvonalasan alakítanak a ki tudja hogyan, miként „beszervezett” amatőrök. Azután a főorvosnő, akit valóban orvosnő játszik (Kitűnően.) A környezet. A helyzetek, a jellemek. Az egész konfliktus: egy szociális otthon létesítése körüli, jellegzetesen hazai ízdű, bürokratikusgyanús hercehurca. Az érkezőkötőközlelyek elképesztő tömege. A stílus, a „kádernyelvezet”.

Még a végkifejlet is. Egy szóval: minden, de minden. A film mégis rossz.

Az ok elég egyszerű. Dárdai István és stábjja a Filmregényből megismert és nagy vitát kiváltott módszerével kívánt egy olyan tematikájú, mélyen társadalmokritikai indíttatású művet készíteni, amely — semmiképpen sem „filmregény”. Az jó hatórás film volt, ez jó háromórás. A türelmetlen néző rosszmájúságával azt mondhatnánk, van némi fejlődés. Am komolyra fordítva a szót: a baj nem a Filmregény; hanem a *Harcmodor* terjedelmében van. Mert ez utóbbi — rettenetesen unalmas. Főleg az első része. Vontatott irodai párbeszédnek végtelen sora követi egymást. Közben feszültségnek nyoma sincs. Egy darabig még elidőzhet figyelő tekintetünk a karak-

teres, remekül megválasztott arcokon, dicsérhetjük újfent az amatőrök felkészültségét-felkészítettségét, de azután... ha már belefáradtunk a találgatásba, hogy ki kicsoda, melyik a tanácselnök, ki a párttitkár, mit is akar most ez vagy amaz voltaképpen — akkor bizony kemény próbára tesz bennünket az új Dárdai-alkotás. Amely a végére „megpendül”, ugyan kissé, sőt a befejező képsor, a méltatlanul mellőzést szenvedett, az építkezésen legtöbbet dolgozó ember család, részeg monológja látván már sajnálkozni kezdünk.

Sajnálkozni, hogy ugyan miért nem fogta feszesebbre a filmszalag gyeplőjét Dárdai, hiszen mondjuk másfél órában sokkal hatásosabban, sokkal keményebben, művészeleg jóval hitelesebben tudta volna fölmutatni azt, amit most csak megpróbált: azt, hogy vajon hogyan keseredhet meg a humánus kezdeményezést kemény harcok árán végrehajtani tudó emberek százjé ma, Magyarországon. Azoké, akik vállalkoznak hordják, munkájukkal biztosítják „az eredményeket”, s az eközben látott hibákról — ők lehetőleg ne beszéljenek. Mert imígyen szól nekik a figyelmeztetés, odafentről.

Gyakran elhangzik egy szó a filmben, kiválóan jellemezve bizonyos vezetői körök nyelvi és egyéb elszegényedtségét: a „téma”. Nos, a téma nagyjából a fenti. S ez egy valóban jó filmet, legalábbis, megérne.

Domonkos László

Győr Helytörténeti kutatás

Társadalmi erőket is bevonva a helytörténeti, városismereti kutatásokba a győri Kisfaludy Károly Könyvtár. Először középiskolásokból és főiskolásokból alakítottak munkacsoportot. A lelkes kis csapat a könyvtár, a levéltár és a múzeum szakembereinek irányításával dolgozik.

Első megbízatásuk az egyik győri munkásnegyed — az újjváros — feltérképezése volt. Bejárták a zezugos utcákat. Megfigyelték a régi házakat, lejegyezték az építkezés jellegzetességeit, megörökítették a századelő munkásainak életkörülményeit. Az épületek homlokzatairól, udvarbelsőiről fényképsorozatokot is készítettek. Feljegyzéseik bekerülnek a könyvtár helyismereti gyűjteményébe. A fotók ugyancsak a városrésze vonatkozó könyvtári anyagot gazdagítják.

A feltáró munka mellett a város munkásmozgalmának feldolgozásában is közreműködnek a fiatalok. (MTI)

Negyven év a katedrán

Somogyi Károlyné felvétele

Fontos Sándort köszöntik kollégái

Bensőséges szakszervezeti összejövetelt rendeztek tegnap a Zrínyi Ilona Általános Iskolában. Unnepélyes keretek között köszöntötték Fontos Sándor festőművészt, aki általános iskola tanárát, aki 40 esztendővel ezelőtt kezdte pedagógusi pályafutását. Dr. Lábodi Lászlóné, az iskola igazgatója méltatta Fontos Sándor tanári és művészi munkásságát. Szólt arról az útról, amely a tanyai iskola tanító katedrájától napjainkig tart, amikor Fontos Sándor ismert és elismert festőművész, kiváló tanár és közéleti ember. 1969 óta dolgozik Szegeden, a Zrínyi Ilona Általános Iskola rajztanáraként. Jelentős eredményeket ért el az esztétikai-művészeti nevelés területén. A pedagógiai pályán eltöltött negyven esztendőre emlékezve az iskola kollektívája ajándékokat adott át a jubilánsnak.

Lottó-tárgyneremény-jegyzék

A február havi jutalomsorsoláson az 5. játékhét szelvényei vettek részt

A lottó február havi tárgynereményeinek és az előfizetéses lottószelvények között meghirdetett plusz 1 gépkocsi rendkívüli jutalomnak a sorsolását március 4-én, kedden tartották meg, amelyen az 5. játékhét szelvényei vettek részt.

Az alábbiakban közöljük a szegedi lottó-lottó körzeti iroda területén vásárolt és nyereménnyel kisorsolt szelvényeknek a számát és a nyereményt.

3 379 441 j	3 793 164 i	55 917 025 i	65 291 255 o
3 384 678 k	3 798 401 i	65 003 220 i	65 296 492 i
3 395 152 f	3 814 112 k	65 008 457 i	65 301 729 k
3 400 389 m	3 819 349 p	65 018 931 p	65 317 440 g
3 405 626 j	3 824 586 p	65 024 168 p	65 322 677 m
3 416 100 n	3 829 823 i	65 029 405 o	65 333 151 j
3 421 337 n	3 840 297 j	65 034 642 p	65 343 625 m
3 426 574 n	3 856 008 j	65 039 879 f	65 348 862 i
3 431 811 n	3 866 482 h	65 045 116 j	65 354 099 o
3 447 522 g	3 876 956 j	65 050 353 n	65 364 573 p
3 452 759 j	3 882 193 k	65 060 827 h	65 369 810 i
3 468 470 o	3 892 667 o	65 066 064 p	65 375 047 p
3 473 707 h	3 897 904 n	65 076 538 p	65 380 284 j
3 478 944 n	3 903 141 o	65 082 012 j	65 385 521 g
3 484 181 j	3 908 378 n	65 087 486 j	65 390 758 j
3 494 655 i	3 913 615 p	65 107 960 l	65 401 232 n
3 505 129 m	3 918 852 p	65 113 197 h	65 422 180 f
3 520 840 j	3 924 089 j	65 118 434 g	65 432 654 o
3 526 077 l	3 934 563 j	65 123 671 j	65 443 128 h
3 531 314 p	3 950 274 h	65 128 908 p	65 453 602 l
3 536 551 n	3 955 511 j	65 139 382 i	65 458 839 h
3 541 788 k	3 965 985 k	65 144 619 p	65 469 313 l
3 547 025 g	3 971 222 m	65 155 093 p	65 474 550 j
3 567 973 j	3 986 933 k	65 160 330 o	65 479 787 j
3 573 210 j	3 992 170 n	65 165 567 i	65 485 024 k
3 578 447 l	44 652 238 h	65 170 804 l	65 490 261 k
3 583 684 o	44 662 712 i	65 176 041 k	65 500 735 l
3 599 395 j	44 673 186 o	65 181 278 n	65 505 972 i
3 604 632 m	44 683 660 p	65 186 515 h	65 511 209 n
3 615 106 i	44 693 134 m	65 191 752 g	65 516 446 n
3 641 291 n	44 703 608 j	65 196 989 p	65 521 683 k
3 672 713 l	44 714 082 o	65 202 226 h	65 526 920 p
3 698 998 i	44 724 556 j	65 207 463 l	65 532 157 h
3 704 135 n	44 735 030 k	65 212 700 g	65 547 868 e
3 709 372 m	44 745 504 j	65 217 937 f	65 553 105 n
3 719 846 i	44 755 978 k	65 223 174 h	65 558 342 n
3 735 557 o	44 766 452 j	65 228 411 h	65 563 579 p
3 740 794 p	44 776 926 k	65 233 648 j	65 568 816 j
3 761 742 g	44 787 400 k	65 238 885 j	65 574 053 o
3 766 979 i	44 797 874 k	65 244 122 j	65 579 290 p
3 772 216 m	44 808 348 k	65 249 359 j	65 584 527 j
3 787 927 g	44 818 822 k	65 254 596 j	65 589 764 j
	44 829 296 k	65 259 833 g	65 595 001 f
	44 839 770 k	65 265 070 p	
	44 850 244 k	65 270 307 k	
	44 860 718 k	65 275 544 m	
	44 871 192 k	65 280 781 j	
	44 881 666 k	65 286 018 j	

A gyorslistában az alábbi rövidítéseket használtuk: a = Vásárlási utalvány (1000 Ft); b = Lada 1200 típusú személygépkocsira utalvány; c = Moszkvics 1500 típusú személygépkocsira utalvány; d = Trabant Lim. 601 típusú személygépkocsira utalvány; e = Színes televízió (21 900 Ft); f = Otthon lakberendezési utalvány (15 000 Ft); g = Szerecsentalvány (30 000 Ft); h = Zenesarok-utalvány (20 000 Ft); i = Televízió (10 000 Ft); j = Vásárlási utalvány (10 000 Ft); k = Vásárlási utalvány (9000 Ft); l = Vásárlási utalvány (7000 Ft); m = Vásárlási utalvány (5000 Ft); n = Vásárlási utalvány (4000 Ft); o = Vásárlási utalvány (3000 Ft); p = Vásárlási utalvány (2000 Ft); zs = Televízió és Lada 1200 típusú személygépkocsira utalvány.

A nyertes szelvényeket 1980. március 25-ig kell a totó-lottó hírdeléseket, az OTP-fiókok vagy posta útján a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (Budapest V. Münnich Ferenc u. 15. 1875) eljuttatni.

A gyorslista közvelelőn a sorsolás után készült, az esetleges MTI-kézirat és nyomdai hibáért felelősséget nem vállalunk.

Köszállító uszályok

Szerdán a tiszalöki „telelőből” kifutott a folyókra az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság „hajórajja”. Három jégtörő, két vontatóhajó, összesen nyolc uszálylyal az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság kezelésében levő tokaji kőbányából szállítja majd a követ a Tisza folyamaton levő medererosztási és mederrendező munkálataihoz, a Felső Tiszára, továbbá a szolnoki és szegedi vízügyi igazgatóság területére.

Pedagógiai kiadvány

A Magyar Pedagógiai Társaság elnöksége, Csongrád megyei és szegedi tagozata 1977. október 24. és 25-én emlékülést rendezett a magyar-szovjet pedagógiai kapcsolatok címmel a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére. Az emlékülés anyagából dr. Veszprémi László kötetet szerkesztett, melyet a Magyar Pedagógiai Társaság támogatásával a megyei tanács művelődésügyi osztálya és a pedagógiai társaság megyei tagozata jelentetett meg a közeljövőben.

A kiadvány tartalmazza dr. Agoston György egyetemi tanárnak, a Magyar Pedagógiai Társaság megyei és városi tagozata elnökének az ülése elhangzott előszavát, Bányainé dr. Birkás Mária

városi tanácselnök-helyettes köszöntőjét, dr. Simon Gyulának, a Magyar Pedagógiai Társaság főtitkárának megnyitóját, a tizenegy előadás szövegét és függeléként a Szovjetunió iskolarendszeréről összeállított statisztikai adattárat, válogatott bibliográfiát, a szovjet oktatásügy 1945-től napjainkig terjedő szakaszának magyar nyelvű irodalmából.

Az előadások között olvashatjuk dr. Kornides Mihálynak, az MSZMP KB osztályvezetőjének tanulmányát A magyar-szovjet pedagógiai kapcsolatokról és dr. Széchy Éva, dr. Salamon Jenő, dr. Duró Lajos, dr. Petrikás Árpád, dr. Székely Tibor, dr. Kőte Sándor, dr. Nagy József, dr. Szarka József, Illés Lajosné dr. és dr. Koncz János előadását.

Nyugdíjasklub Tápén

Nyugdíjasklub alakult a napokban Tápén: az új létesítmény kéthetenként tartja összejöveteleit. Programjai között ismeretterjesztő előadások és filmvetítések épp-

úgy szerepelnek, mint az idős embereknek szervezett közös látlat- és múzeumlátogatások, valamint kirándulások is.

Irodalom nélkül...

Nemrégiben Szegeden, a Somogyi könyvtárban rendezett kétnapos továbbképzést a Magyar Könyvtárosok Egyesülete. Azoknak a szakembereknek, akik a fiatal olvasókkal foglalkoznak a munkahelyükön. Nagy Attila, a Könyvtartudományi és Módszertani Központ munkatársa a 16-18 évesek olvasmányairól, olvasási szokásairól tartott előadást. Elmondta többek között — a heveses évek derekán végzett vizsgálat alapján —, hogy az országban a szakmunkástanulók fele nem olvas. A többiek kalandregényeket (a krimit is ide sorolhatjuk) gyermekkönyveket, lektúrt. Mindössze tíz százaléka olvas értékes irodalmat, klasszikus és kortárs alkotók realista műveit.

Az okokról nyilván nap-hosszat lehetne beszélni, számos tanulmány, szociológiai munka foglalkozott a témával. Melyek mégis a legáltalánosabb, tényszerűen bizonyítható okai annak, hogy a fiatalok olvasáskultúrája elmarad igényeinktől, a társadalom szükségleteitől? — kérdeztük a szakembert. — Mostanában divat a gazdasági körülményekről beszélni, bármi legyen a téma. Divat a rosszabb anyagi helyzetre hivatkozva megmagyarázni mindenfajta problémánkat, a kultúránkban, a művelődésben fellelhetőket is. Azt a tényt, hogy az utóbbi tíz-tizenöt évben egyre kevesebbet olvasunk, értelmetlen a gazdasági körülményekkel mentgetni. A szociológusok kimutatták, hogy társadalmunk érték-hierarchiájában előkelőbb hely jut az anyagnak, mint a szellemi javaknak. Az előbbieknek nagyobb a súlyuk, tekintélyük, vonzásuk, mint a kulturális értékeknek. Igaz ez annak ellenére, hogy egyre több könyvet vásárolnak az emberek. Mert nagyon sokan nem az érdeklődés, az olvasási igény kielégítése céljából veszik meg a megdrágult kiadványokat is, hanem presztizsokból. Hisz manapság nincs összkomfort legalább egy polnyi könyv nélkül.

Bizonyára hatással vannak ezek a tények a fiatalokra is. De miképpen határozza meg különböző rétegek olvasási szokásait, hogy az olvasás egész általában is romlanak nálunk? — Beszélünk csak a 16-18 évesekről, ez a korosztály a társadalom teljes színképét adja. Köztudott, hogy tíz százalék az általános iskolát el nem végzettek aránya, 15-17 százalék gimnazista, 20-25 százalék szak-középfelkészítő, 50-55 százalék szakmunkástanuló, vagy pályakezdő szakmunkás. Kultúrálódásuk szempontjából meghatározó, hogy mi történik velük 16 éves korukig. Mármost: az iskolavégzést is szigorú szociológiai tények befolyásolják. Mindenki tudja, hogy a szakközvetlen fizikai dolgozók gyerekeinek általában az az előrelépés, méghozzá a lehetséges legnagyobb, hogy elmennek szakmunkástanulónak. Közülük sokan lemorzsolódnak, nem végzik el a három évet. Az iskolaidő alatt is kevesek kezébe kerül értékes irod-

lom, szakirodalmat pedig a vizsgálatok tényei szerint csak az értelmiségi szülők gyermekei, általában gimnazisták olvasnak rendszeresen. Beismerjük vagy nem, valamennyiük életében az iskola, a szervezett tanulás a kulturálódásra, a művelődésre is a leghatékonyabban kényserítő forma. A szakmunkásképzőkben el lehet érni, hogy elményt adó irodalmat is olvassanak a gyerekek, csak hogy az izlésük két-három értékes könyv hatására nem fog megváltozni. Az izlésnevelés jóval bonyolultabb dolog annál, hogysem egy-két év alatt jószándékú tanárok áldozattal vállaltásával meg lehetne oldani. Hadd hivatkozzam csak egyetlen tapasztalatra: akik nem tanulnak tovább, akik elhagyják az iskolapadot, azoknak a fiataloknak gyakorlatilag a nullára eszken az olvasási készségük, s mindenféle kulturális közvetítés szempontjából is ők a legnehezebben elérhetőek. — Talán szükségtelen is kifejtetni, mire kértünk származnak mindebből. A megelőzés, vagy megoldás módjai? — Csupán tisztelem a tényeket, s nem hiszem, hogy pesszimista vagyok, ezért sokra becsülöm például az olvasótábori mozgalmat. A színes, érdekes, vonzó tábori programok révén talán sikerül tudatosítani néhány száz szakmunkástanulóval, hogy az irodalom nem valami előkelő, fennkölt függeléké egy sajátos értelmiségi mentálitásnak, hanem iránymutató az élet nagy kérdéseiben, melyek őket is foglalkoztatják. Igaz, az olvasótáborok a hatásukkal együtt — csepp a tengerben. De ez is valami, akárcsak az iskolai irodalomtanítás reformja. Talán alapvető változásokat készítenek elő az új általános iskolai olvasókönyvek is, hiszen úgy tűnik, sikeresebben szoktatják olvasásra a kicsiket. Lehet, hogy ők már jól olvasni is megtanulnak, s egyszert kell majd a középiskolai tanároknak arról gondolkodni, hogy a diákok közül sokan egyszerűen nem tudnak olvasni, vagy tudnak olvasni. Ambar — egynéhány nagyhírű nyugati egyetemen már bevezettek olvasástechnikai stúdiumokat... Sulyok Erzsébet